ตามไปดูการศึกษานอกหลักสูตร : ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คำตอบสุดท้ายจะออกมาอย่างไร

นำเสนอเมื่อ : 17 ธ.ค. 2558

นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ทำให้ครูต้องปรับบทบาทกันยกใหญ่นับเป็นเรื่องที่สร้างความตื่นตัวให้กับวงการศึกษาไทยเป็นอย่างมาก หลายโรงเรียนกำลังศึกษาแนวทางกันว่าจะทำอย่างไรให้ประโยชน์ตกอยู่กับตัวนักเรียนมากที่สุด

ดร.บุญรักษ์ ยอดเพชร ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กล่าวถึงนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ในงานแม็คเอ็ดดูก้า 2016 (MAC EDUCA 2015) “ปฏิรูปการเรียนรู้...ครูคือหัวใจ” ครั้งที่ 2” ให้กับครูที่เข้ารวมกิจกรรม ว่า การที่รัฐบาลมีนโยบายให้ลดเวลาสอนของครูและเพิ่มเวลาเรียนรู้ในทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อตัวเด็ก เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิผลได้มากขึ้น โดยเห็นว่า ปัจจุบันนี้เด็กจะเรียนด้วยรูปแบบเดิมที่เน้นท่องจำและฟังจากครูอย่างเดียวหรือเรียกว่า Passive Learning ไม่ได้อีกแล้ว วันนี้ครูจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการสอนเป็นแบบ Active Learning ที่เน้นการลงมือทำ ปฏิบัติจริง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเพิ่มทักษะด้านต่างๆ ในชีวิต ให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านพุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยไปถึงระดับที่คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และประเมินผลได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งยังเป็นการสร้างให้เด็กเข้าสู่การศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

เพื่อช่วยลดปัญหาเศรษฐกิจของบ้านเราที่ขาดแคลนกำลังคนที่มีทักษะและความชำนาญอยู่ในขณะนี้ เพราะการเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จักและเข้าใจในสาขาวิชาชีพต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นได้เห็นแนวทางการเติบโตในสาขาวิชาชีพ จะทำให้เด็กกล้าที่จะเลือกเรียนในสายอาชีวศึกษามากขึ้น

ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี กล่าวว่า เพื่อให้นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นั้นสัมฤทธิผล ครูต้องเน้นการสร้างกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะในด้านต่างๆ โดยเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน และกิจกรรมเหล่านั้นจะต้องมีความหมายและเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตจริงของเด็กๆ ด้วยโดยเฉพาะอย่างนิ่งในศตวรรษที่ 21 ที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปทุกวัน เด็กจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพตัวเองเพื่อใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่ เตรียมตัวเป็นทั้งพลเมืองไทยพลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก โดยศักยภาพในด้านต่างๆ นั้นได้แก่ ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล ความสามารถในการคิดประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิผล มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ต้องใช้ให้เป็นและเกิดคุณค่าต่อตัวเองและผู้อื่น

ครูในวันนี้ จึงต้องเป็นผู้สร้างโอกาสให้เด็กได้พัฒนาศักยภาพเหล่านี้ ผ่านการได้สัมผัสกับเหตุการณ์จริง ไม่ใช่เพียงแค่เข้าใจจากตัวหนังสือในตำราเรียน เช่น สอนให้เด็กรู้จักการอดทนอดกลั้นจากเหตุการณ์จริง เข้าใจการรอคอยด้วยเหตุและผลที่จะเกิดขึ้นในชีวิตจริง หรือหากสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาไม่อำนวย จะต้องมองในชุมชนว่ามีพื้นที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกใดสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กได้ เช่น เด็กต้องการเล่นกีฬาแต่โรงเรียนไม่มีสนามกีฬาก็ต้องไปขอความร่วมมือจากองค์กรบริหารส่วนตำบล วัด หรือพื้นที่สาธารณะใกล้เคียงโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมเหล่านั้น ขณะเดียวกันก็สามารถขอความร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนภายนอกมาร่วมสร้างกิจกรรมให้กับเด็กได้ด้วยเช่นกัน และขณะที่เด็กกำลังเรียนรู้อยู่นั้น ครูต้องเป็นผู้ชี้แนะ ชี้ถูกผิดบอกวิธีแก้ไข แนะแนวทางที่เหมาะสมที่จะจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ เหล่านั้น

ครูควรมีความใกล้ชิดกับเด็กให้มากขึ้นโดยเฉพาะจิตใจ เพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ กล้าที่จะถามและปรึกษา

นายคมพิชญ์ พนาสุภน ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด กล่าวว่า งานแม็คเอ็ดดูก้า(MAC EDUCA) ครั้งที่ 2 นี้ นอกเหนือจากเรื่อง“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” แล้ว ยังมีเนื้อหาอื่นๆ ที่มุ่งเน้นการเพิ่มพูนทักษะและจัดการการเรียนรู้ของครูผู้สอนทั้งในระดับพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา และยังได้เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาสู่การเป็นครูในยุคที่สื่อดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในชีวิตของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ขอบเขตของการเรียนรู้ไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้นอีกแล้ว ดังนั้นบทบาทของครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงให้ทัน โดยครูต้องก้าวข้ามจากบทบาทการสอนเพียงเพื่อให้ใช้เทคโนโลยีเป็น เป็นการสอนให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ได้ และมีวิจารณญาณในการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ให้กับเด็กนั้น จึงควรใช้โอกาสดังกล่าวนี้สร้างทักษะให้กับลูกศิษย์ในการรู้จักเลือกใช้สื่อดิจิทัลให้เป็น เพื่อให้เด็กได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง สามารถนำความรู้เหล่านั้นไปพัฒนาศักยภาพตัวเองได้ต่อไป

กิจกรรมดังกล่าวนี้จะถูกจัดขึ้นในอีกหลายๆ ส่วนของประเทศไทย เพื่อมอบโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนได้อย่างทั่วถึง และเมื่อถึงวันที่สิ้นสุดโครงการเราคงจะได้เห็นว่า การปฏิรูปการศึกษาภายใต้ นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”จะเป็นไปตามที่คาดหวังกันหรือไม่?

ที่มา หนังสือพิมพ์แนวหน้า วันที่ 17 ธันวาคม 2558